

การศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

จังหวัดเพชรบุรี

นางสาวนิรมล ธรรมอำนาจสุข

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-569-134-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014028

117427988

A STUDY OF CAREER SUBJECT INSTRUCTIONAL MANAGEMENT
ACCORDING TO THE LOWER SECONDARY SCHOOL CURRICULUM
B.E. 2521 IN SECONDARY SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT
OF GENERAL EDUCATION
GHANGWAT PHETCHABURI

Miss Niramol Thum-umnuaysuk

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-569-134-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีวศึกษามหัทธศูตร
มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

โดย นางสาวนิรมล ขรรณอำนวยสุข

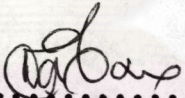
ภาควิชา บริหารการศึกษา

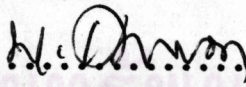
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอก

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหัทธศูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรานันท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์สวัสดิ์ จงกล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอก)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทพานิช)

นิรมล ธรรมอำนวยการ ; การศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษา
ตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี
(A STUDY OF CAREER SUBJECT INSTRUCTIONAL MANAGEMENT ACCORDING TO THE
LOWER SECONDARY SCHOOL CURRICULUM B.E. 2521 IN SECONDARY SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, CHANGWAT
PHETCHABURI) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.บุญมี เฌรยอค, 265 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนและปัญหาการจัดการเรียนการสอน
ของวิชาอาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม 212 ฉบับ ไปยังผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูสอน
วิชาอาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการ เปิดสอนวิชาอาชีพโรงเรียนพิจารณาจากความพร้อมของบุคลากร
และความสนใจของนักเรียน มีนโยบายสนับสนุนการเปิดสอนหมวดเกษตรกรรม คหกรรม ธุรกิจ และช่าง
อุตสาหกรรม กรณีในการ เปิดสอนโรงเรียนส่วนใหญ่พิจารณาจากความพร้อมของบุคลากรและความพอเพียง
ของจำนวนวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้สอน จัดแนะแนวการเลือกเรียนวิชาอาชีพกับนักเรียนโดยป้ายนิเทศ ปฐมนิเทศ
และการทำแบบสำรวจตนเองเกี่ยวกับอาชีพ การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพครูมีการจัดทำแผนการสอน
ใบงาน ใบความรู้ การเตรียมการสอน และการใช้สื่อการเรียนการสอนมีเป็นบางครั้ง มีการประเมินผลงาน
ภาคปฏิบัติ สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงานอยู่ในโรงเรียน

ด้านปัญหาพบว่า การ เปิดสอนวิชาอาชีพไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น บุคลากรด้านการ
แนะแนวบางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจในการแนะแนว ความรู้พื้นฐานของนักเรียนแตกต่างกัน วัสดุอุปกรณ์
ไม่เพียงพอ และสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงานคับแคบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติ &
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา M. Duan

NIRAMOL THUM-UMNUAYSUK : A STUDY OF CAREER SUBJECT INSTRUCTIONAL MANAGEMENT ACCORDING TO THE LOWER SECONDARY SCHOOL CURRICULUM B.E. 2521 IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, CHANGWAT PHETCHABURI. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. BOONMEE NENYOD, Ed.D. 265 PP.

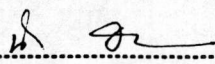
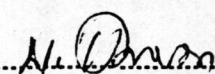
The purposes of this research were to study the instructional management and problems of instructional management of career subjects according to the Lower Secondary School Curriculum B.E. 2521 in secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education, Changwat Phetchaburi. Two hundred and twelve questionnaires were distributed to administrators, guidance teachers, and career teachers in secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education, Changwat Phetchaburi. Data were analyzed by using percentage.

It was found that career subjects would be offered upon the appropriateness of school personnel and students' interest, and the career subjects in the areas of agriculture, home economics, business, and educational industrial were highly supported by schools. Career subjects offering criterias which most schools emphasized were the appropriateness of personnel and instructional materials. Counseling and guidance service activities were bulletin boards, orientation, and student self-career interest survey. Concerning the instructional procedure, teachers provided instructional plan, job sheet, and instructional sheet, while lesson plan, and instructional aids were irregularly employed. Students' practices were also evaluated and practicing activities were performed only within school workshops.

With regards to problems in offering career subjects, it was found that career subject offered in secondary schools were inappropriate to local needs. Lack of qualified personnel in counseling and guidance, individual students' differences, insufficient amount instructional materials, and the unsuitable workshops were also reported to be problems.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาลัทธิสูตร
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เปรยอก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ให้คำปรึกษาอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย พร้อมทั้งได้ให้ความช่วยเหลือแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช และอาจารย์สวัสดิ์ จงกล ได้ให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไข ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่านที่กล่าวมานี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาให้คำแนะนำ และช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

การวิจัยครั้งนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จากศึกษาธิการจังหวัดเพชรบุรี ผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่าน

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาช่วยเหลือดังกล่าวมาแล้วข้างต้น จนทำให้การวิจัยครั้งนี้ ประสบความสำเร็จด้วยดี จึงขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ และขอมอบความดีและความสำเร็จทั้งหมดนี้แก่ คุณแม่ ญาติมิตรที่ห่วงใย และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างดียิ่ง

นิรมล ขรรณอนวยสุข
ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
วิธีดำเนินการวิจัย	9
การเสนอผลการวิจัย	12
2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
นโยบายการศึกษาทางด้านคุณภาพการศึกษาและด้านการ	
ศึกษาเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ	14
หลักการ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น	
พุทธศักราช 2521	17
โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช	
2521	20
ความสำคัญและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาชีพ	21

จุดประสงค์ของวิชาอาชีพและโครงสร้างหลักสูตรวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521	24
การวางแผนและเกณฑ์ในการเปิดสอนวิชาอาชีพ	28
ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร	33
กิจกรรมการเรียนการสอน	35
สื่อการเรียนการสอน	38
การวัดผลและการประเมินผล	41
สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน	44
การแนะแนวอาชีพระดับมัธยมศึกษา	48
สภาพจังหวัดเพชรบุรี	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	59

บทที่

3 วิธีดำเนินการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	65
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	65
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	66
การเก็บรวบรวมข้อมูล	67
การวิเคราะห์ข้อมูล	70

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	73
ตอนที่ 2 การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในด้านการ ดำเนินการเปิดสอนวิชาอาชีพ การจัดแนะแนวใน การเลือกเรียนวิชาอาชีพ และการจัดการเรียน การสอนวิชาอาชีพ	102

ตอนที่ 3	ปัญหาการจัดการเรียนวิชาอาชีพตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในด้าน การดำเนินการเปิดสอนวิชาอาชีพ การจัด แนะแนวในการเลือกเรียนวิชาอาชีพ และ การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	168
บทที่		
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	185
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	185
	อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	193
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	207
	บรรณานุกรม	209
	ภาคผนวก	216
	ประวัติผู้วิจัย	265

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน	69
2	สถานภาพของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง การเข้ารับ การอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และ/หรือ หลักสูตรวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน...	74
3	รายละเอียดเกี่ยวกับการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น และ/หรือ หลักสูตรวิชาอาชีพ จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน	77
4	สถานภาพของครูแนะแนว จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิ- การศึกษา วิชาเอก วิชาโท ประสบการณ์ในการทำงาน ค้ำแนะแนว จำนวนคามที่สอนต่อสัปดาห์ วิชาอื่นที่สอน การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น และ/หรือ การจัดแนะแนวในโรงเรียน จำแนก ตามขนาดโรงเรียน	80
5	รายละเอียดเกี่ยวกับการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น และ/หรือ การจัดแนะแนวในโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	85
6	สถานภาพของครูสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิ- การศึกษา วิชาเอก วิชาโท ประสบการณ์ในการสอนกลุ่ม วิชาการงานและอาชีพ จำนวนคามที่สอนต่อสัปดาห์ หน้าที่ อื่นนอกเหนือจากการสอน การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา เกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และ/หรือ หลักสูตร วิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	88

7	รายละเอียดเกี่ยวกับการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และ/หรือ หลักสูตรวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	94
8	รายวิชาอาชีพที่เปิดสอนในปีการศึกษา 2530 ในหมวด เกษตรกรรม ช่างอุตสาหกรรม คหกรรม ชุรกิจหรือ พลศึกษา และศิลปหัตถกรรม จำแนกตามขนาดโรงเรียน...	98
9	ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการ เปิดสอนวิชาอาชีพตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในค่านแนวปฏิบัติ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	103
10	ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการ เปิดสอนวิชาอาชีพตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในค่านนโยบาย จำแนกตามขนาดโรงเรียน	107
11	ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการ เปิดสอนวิชาอาชีพตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในค่านการวางแผน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	114
12	ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการ เปิดสอนวิชาอาชีพตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในค่านเกณฑ์ จำแนก ตามขนาดโรงเรียน	119
13	ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการ จัดบริการแนะแนวในโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	123
14	การให้บริการแนะแนวแก่นักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน..	128

ตารางที่

หน้า

15	การจัดบริการแนะแนวอาชีพให้กับนักเรียน จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน	133
16	การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในค่านเอกสารประกอบ การสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	141
17	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามขนาด โรงเรียน	146
18	การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ คำนสื่อการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	152
19	การจัดการเรียนวิชาอาชีพ ในค่านการวัดผลและการ ประเมินผล จำแนกตามขนาดโรงเรียน	156
20	การจัดการเรียนวิชาอาชีพ ค่านสถานที่ที่สอนและฝึกงาน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	162
21	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินการ เปิดสอนวิชาอาชีพตาม หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในค่าน แนวปฏิบัติ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	169
22	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินการ เปิดสอนวิชาอาชีพตาม หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในค่านการ- วางแผน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	172
23	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินการ เปิดสอนวิชาอาชีพตาม หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในค่านเกณฑ์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	174

ตารางที่

๕

หน้า

24	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการจัดแนะแนวในการเลือกเรียน วิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	176
25	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนวิชา อาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 จำแนกตามขนาดโรงเรียน	180

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย